

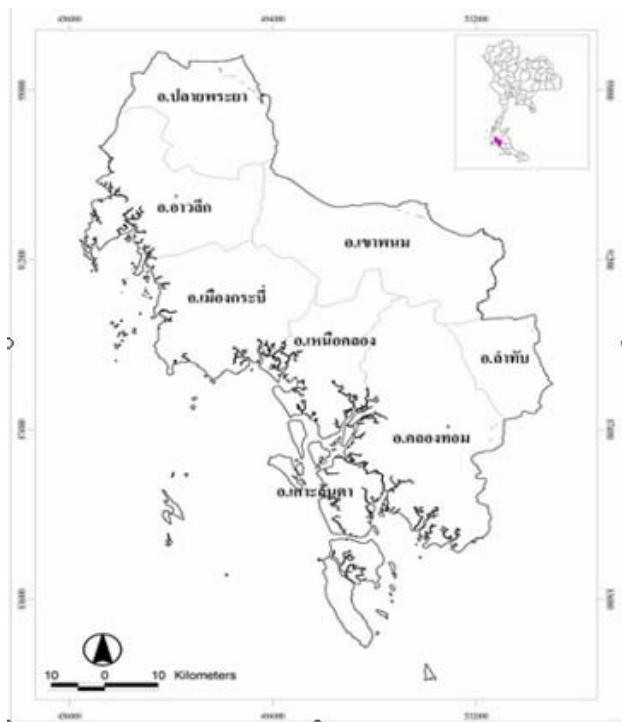
การสร้างทางเลื้อกในสวนป่าลุ่ม เครือข่ายเกษตรกรรมทางเลื้อกภาคใต้

ข้อมูลพื้นฐาน : จังหวัดกระบี่

ลักษณะภูมิประเทศ

กระบี่เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลอันดามัน อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 814 กิโลเมตร ประกอบด้วยภูเขา ที่ดอน ที่ราบ อุดมไปด้วยป่าชายเลน ตัวเมืองกระบี่มีแม่น้ำยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ไหลผ่านลงสู่ทะเลอันดามันที่ตำบลปากน้ำ นอกจากนี้ยังมีคลองปกาสัย คลองกระบี่ใหญ่ และคลองกระบี่น้อย มีต้นกำเนิดจากยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดกระบี่ คือ เขาพนมเบญจา

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดกระบี่ ทางตอนเหนือประกอบด้วย เทือกเขายาวทอดตัวไปในแนวเหนือใต้สลับกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด และลอนชัน มีที่ราบชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตก บริเวณทางตอนใต้มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขากระจัดกระจายสลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่น ส่วนบริเวณทางตอนใต้สุด และตะวันตกเฉียงใต้ มีสภาพพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงค่อนข้างราบเรียบ และมีภูเขาสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับกันไป บริเวณด้านตะวันตกมีลักษณะเป็นชายฝั่งติดกับทะเลอันดามัน ยาวประมาณ 160 กิโลเมตรประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ ประมาณ 130 เกาะ แต่เป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 13 เกาะ เกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะลันตา เป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตา และ เกาะพีพี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับของโลก

Krabi

ภาพที่ 2 ความหนาแน่นของการตั้งบ้านเรือน

พื้นที่ 4,708.5 ตร.กม

อันดับที่ 46 ของประเทศ

ประชากร 410,634 คน

อันดับที่ 61 ของประเทศ

ความหนาแน่น 87.21 คน/ตร.กม

อันดับที่ 52 ของประเทศ

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดกระบี่

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดกระบี่มีภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดปีและมีเพียง 2 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมไปจนถึงเดือนธันวาคม

จากการที่มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน อุณหภูมิในแต่ละฤดูกาล จึงไม่แตกต่างกันมากนัก คือ อยู่ระหว่าง 17.9-39.1 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วงประมาณ 2,069-2,263.1 มิลลิเมตรต่อปี

พื้นที่ศึกษา...

ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกกรณีศึกษาจากแปลงของสมาชิกในเครือข่ายเกษตรกรทางเลือกภาคใต้ จังหวัดกระบี่ โดยเลือกศึกษา 2 ตำบล คือในตำบลคลองท่อมเหนือ และ ตำบลคลองพน อ.คลองท่อม จังหวัดกระบี่

อำเภอคลองท่อม

ประวัติ

อำเภอคลองท่อมก่อน พ.ศ. 2430 พื้นที่ซึ่งเป็นอำเภอคลองท่อมในปัจจุบันนี้ เป็นป่าปลายเขตแดนเมืองนครศรีธรรมราช เพิ่งแยกจากนครศรีธรรมราชมาเป็นอำเภอหนึ่งอยู่ในความปกครองของจังหวัดกระบี่ ประมาณ 60 ปีเศษ โดยถือเอาคลองสินปุนเป็นเขต พลเมืองส่วนมากอพยพมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอคลองท่อม แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล 65 หมู่บ้าน 2 เทศบาลตำบล (เทศบาลตำบลคลองท่อมใต้ และ เทศบาลตำบลคลองพน) มี องค์การบริหารส่วนตำบล

ภาพที่ 3 แผนที่เขตการปกครอง อำเภอคลองท่อม

ลำดับ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร
1	คลองท่อมใต้	9	11,069
2	คลองท่อมเหนือ	8	5,590
3	คลองพน	14	17,413
4	ทรายขาว	7	9,621
5	ห้วยน้ำขาว	9	8,194
6	พุดดินนา	10	9,457
7	เพขลา	9	5,456

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรในอำเภอคลองท่อมแยกรายตำบล

ด้านเศรษฐกิจ

อาชีพหลัก ได้แก่

- 1.1 ปลูกยางพารา
- 1.2 ปลูกปาล์มน้ำมัน
- 1.3 ปลูกกาแฟ

1. ตำบลคลองท่อมเหนือ

ตำบลคลองท่อมเหนือ ตั้งมาเมื่อปี พ.ศ. 2456 มีชาวบ้านจากบ้านแซงเปิง หมู่ที่ 5 ตำบลคลองท่อมใต้ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ และอพยพมาจากจังหวัดนครศรีธรรมราช เข้ามาประกอบอาชีพทำไร่เลื่อนลอย หลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นปลูกยางพารา ปัจจุบันมี 8 หมู่บ้าน

สภาพทั่วไปของตำบล เป็นพื้นที่ราบ มีภูเขาเตี้ย ๆ มีพื้นที่ประมาณ 132.20 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ ตำบลพุดดินนา อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
ทิศใต้	ติดกับ ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันออก	ติดกับ ตำบลทุ่งไทรห้อง อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันตก	ติดกับ ตำบลคลองท่อมใต้ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

จำนวนประชากรของตำบล

จำนวนประชากรในเขต อบต. 5,547 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,366 หลังคาเรือน

ข้อมูลอาชีพของตำบล

อาชีพหลัก ทำสวน

อาชีพเสริม ปลุกผัก

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

- 1) น้ำตกร้อน
- 2) สระมรกต
- 3) เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า
- 4) น้ำตกโตนเตียว

2. ตำบลคลองพน

ตำบลคลองพนตั้งอยู่ทางฝั่งทิศตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน อยู่ห่างจากอำเภอคลองท่อม 16 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 190.936 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 119,351.87 ไร่ มีสภาพภูมิประเทศประกอบด้วยเทือกเขาทอดตัวแนวเหนือใต้สลับกับพื้นที่ราบและเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 10 กิโลเมตร พื้นที่อุดมไปด้วยป่าเสม ป่าโกงกาง และมีป่าอุดมสมบูรณ์อยู่บริเวณเทือกเขา มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ น้ำตกหินเพลิง หมู่ที่ 8

อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	ติดกับ ต.หัวน้ําขาว ต.คลองท่อมใต้ และ ต.คลองท่อมเหนือ อ.คลองท่อม
ทิศใต้	ติดกับ ต.ทรายขาว อ.คลองท่อม จ.กระบี่
ทิศตะวันออก	ติดกับ ต.อ่าวตง อ.วังวิเศษ จ.ตรัง
ทิศตะวันตก	ติดกับ ทะเลอันดามัน

จำนวนประชากรของตำบล

จำนวนประชากรในเขต อบต. 14,786 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,969 หลังคาเรือน

อาชีพของประชากรในตำบล

อาชีพหลัก ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน สวนผลไม้ ประมง

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

1) วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 4 แห่ง	2) มัสยิด 4 แห่ง
3) ศาลเจ้า 2 แห่ง	4) โรงเรียน 9 แห่ง
5) น้ำตกหินเพลิง	6) สถานีอนามัย 2 แห่ง

เกษตรกรรม

จังหวัดกระบี่ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจมากที่สุด คือยางพารา 915,152 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 49.44 ของพื้นที่ทำการเกษตร รองลงมาคือปาล์มน้ำมัน 848,416 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.84 ไม้ผลต่างๆ 31,235 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.68 กาแฟ 18,897 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.01 ข้าวนาปี 8,272 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.44

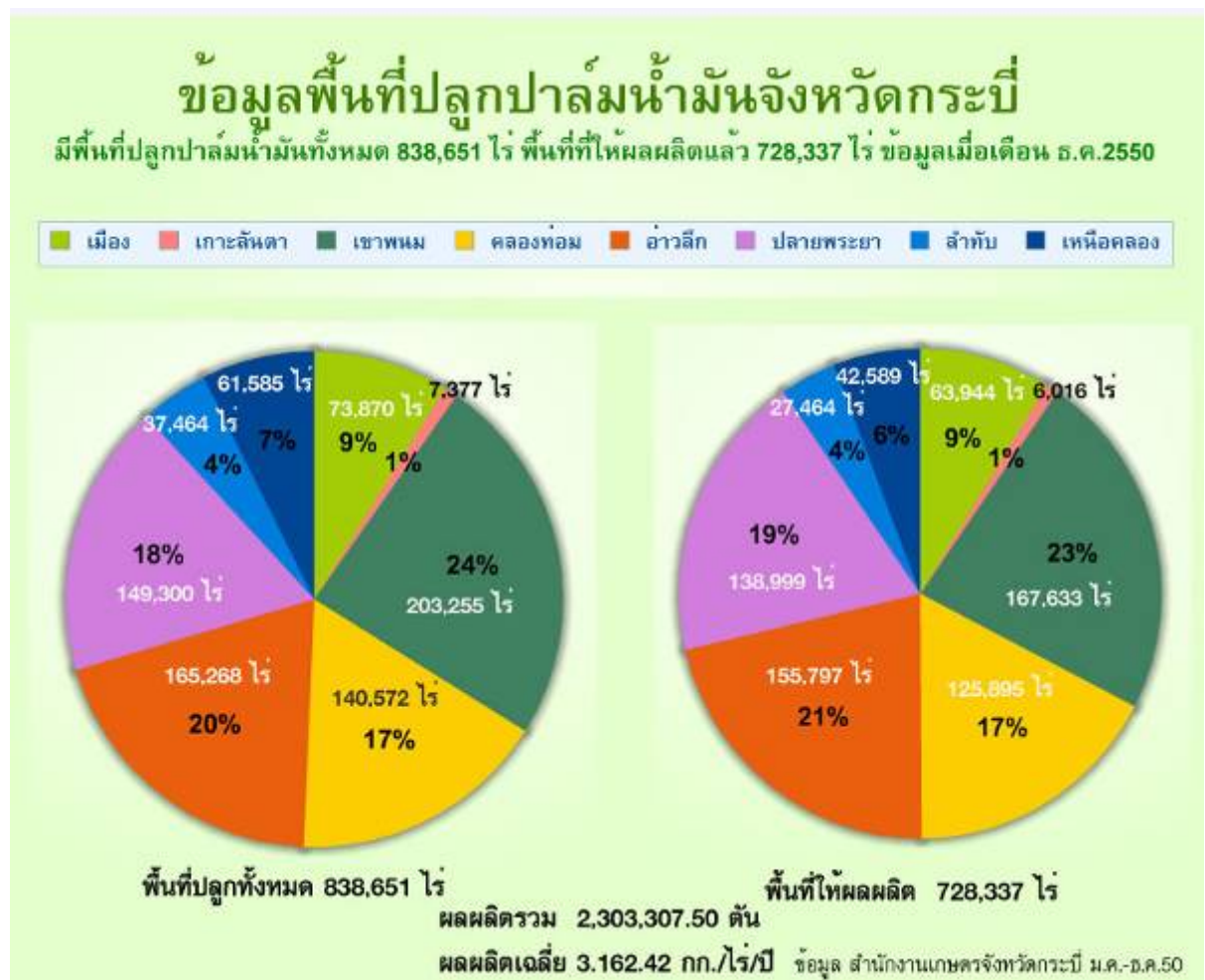
ตารางที่ 2 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร จังหวัดกระบี่ ปี 2550

การ ใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ ให้ ผลผลิต(ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (ก ก . / บาท)	มูลค่ารวม(บาท/ปี)
ยางพารา	35,711	915,152	809,207	30,602	247,633.52	7.25	16,522,952,421
ปาล์ มน้ำมัน	19,677	848,416	694,814	3,069	1,750,629	2.71	4,744,204,590
กาแฟ	1,153	18,852	18,852	223	4,204	31.1	1,307,442,756
ทุเรียน	1,846	7,566	2,897	1,144.14	3,314.57	20	66,291400
มังคุด	1,231	4,461	851	822.26	699.74	25	13,994,800
ลองกอง	1,561	5,734	1,553	1,065.86	1,655.27	30	49,658,100
เงาะ	2,036	8,121	1,299	2,577.52	3,348.20	13	43,826,600
ส้มโชกุน	40	1399	1,016	2,721	2,764.54	26	71,878,040
ส้มโอ	62	172	89	1,708	152.04	7.5	1,140,300
มะพร้าวแก่	3,009	12,705	110,696	1,252	13,854.63	5	69,273,160
สับประรด	278	7,839	3,659	3,793	13,878.59	5	70,075,675
มะละกอ	193	2,809	1,921	2,774.93	5,330.65	4.2	22,388,730
ข้าวนาปี	721	8,272	8,272	380	1,529.12	7.75	11,850,680
เห็ดฟาง	241	1,509	1,509	1,240.31	1,871.93	32.24	55,925,478.00
พื้นที่อื่นๆ	-	7,627	-	-	-	-	-
รวม	35,711	1,850,725	1,557,005	23,077.64	2,050,865.80	279.75	23,050,902,730

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ปี 2550

จังหวัดกระบี่ จำนวนเกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมัน รวมทั้งสิ้น 19,677 ราย อำเภอที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากอันดับหนึ่งคือ อำเภอ เขาพนม รองลงมาคือ อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอลองท่อม อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเหนือคลอง อำเภอลำทับและอำเภอเกาะลันตาตามลำดับ ซึ่งมีปริมาณผลผลิตแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีเนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่กำหนดให้ปาล์มน้ำมันเป็นสินค้าเกษตรเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตโดยให้มีการดำเนินโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน จากราคापาล์มน้ำมันในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรจัดการดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่การใส่ปุ๋ยและการจัดการอื่นๆจึงทำให้ปาล์มน้ำมันมีผลผลิตสูงขึ้น

ความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มสามารถแปรรูปเพื่อใช้ในการด้านการทำผลิตภัณฑ์ที่เป็นอาหารและไม่ใช่เป็นอาหารชนิดตลอดใช้เป็นวัตถุดิบในการอุตสาหกรรมอีกหลายประเภทดังนั้นตลาดจึงมีความต้องการน้ำมันเพื่อใช้ในการด้านอุปโภคและบริโภค รวมไปถึงเชื้อเพลิงไบโอดีเซลสำหรับใช้กับเครื่องยนต์ ด้วย

ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน และ พื้นที่ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ทั้งจังหวัดกระบี่

พื้นที่ปลูกปาล์ม

เมือง	73,870 ไร่	9%
เกาะลันตา	7,377 ไร่	1%
เขาพนม	203,255 ไร่	24%
คลองท่อม	140,572 ไร่	17%
อ่าวลึก	165,268 ไร่	20%
ปลายพระยา	149,300 ไร่	18%
ลำทับ	37,464 ไร่	4%
เหนือคลอง	61,585 ไร่	7%

พื้นที่ให้ผลผลิต

เมือง	63,499	9%
เกาะลันตา	6,016	1%
เขาพนม	167,633	23%
คลองท่อม	125,895	17%
อ่าวลึก	155,797 ไร่	17%
ปลายพระยา	138,999	19%
ลำทับ	27,464	4%
เหนือคลอง	42,589	6%

ตารางที่ 3 แสดงการผลิตปาล์มน้ำมัน ปี 2550

อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ ปลูก(ไร่)	พื้นที่ ให้ผล ผลิต(ไร่)	พื้นที่ ไม่ให้ ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา เฉลี่ย บาท/ กิโล กรัม	มูลค่า(บาท)
1. เมือง กระบี่	1,911	73,870	63,944	9,926	3,140.09	200,789.91	4.37	877,451,928.38
2. เกาะลัน ตา	473	7,337	6016	1321	3,148.61	18942.04	4.35	82,397,864.26
3. คลอง ท่อม	3,015	140,572	125,895	14,677	3,125.10	393,434.46	4.56	1,794,061,158.12
4. อ่าวลึก	4,962	165,268	155,797	9,471	3,133.00	488,112.00	4.69	2,289,254,284.69
5. เขาพนม	2,368	203,255	167,633	35,622	3,220.12	539,789.38	4.67	2,520,858,415.73
6. ปลาย พระยา	3,965	149,300	138,999	10,301	3,135.12	435,778.54	4.69	2,043,801,375.49
7. ลำทับ	1,169	37,464	27,464	10,000	3,296.66	90,539.47	4.58	414,670,773.70
8. เหนือ คลอง	1,893	61,585	42,589	18,996	3,224.62	137,333.34	4.62	634,480,036.25
รวม	19,756	838,651	728,337	110,314	3,162.42	2,303,307.5	4.57	10,517,477,851.5

การเลือกพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการวิเคราะห์พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในภาคใต้ พบว่ามีพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมและสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้กระจายตัวอยู่ใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีพื้นที่ ทั้งหมด 13.7 ล้านไร่ เกษตรกรผู้สนใจสามารถหาข้อมูลได้จากแผนที่พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมจากหน่วยงานต่าง ๆ คือ เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ สหกรณ์จังหวัดและกองทุนสงเคราะห์

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีในที่ร้อนชื้น กล่าวคือมีฝนตกชุก มีปริมาณแสงแดดมาก ไม่มีสภาพอากาศหนาว ซึ่งสภาวะอากาศดังกล่าว ได้แก่บริเวณเส้นศูนย์สูตร พบว่าปาล์มน้ำมันมีการกระจายอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 16 องศาเหนือ ถึงเส้นรุ้งที่ 15 องศาใต้

สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน

สภาพภูมิอากาศที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน มี 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ น้ำฝนและการกระจายตัวของน้ำฝน ปริมาณแสง อุณหภูมิ และ ลม

1. ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝน

ปริมาณการกระจายตัวของฝน ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน เนื่องจากมีความสำคัญในการเคลื่อนย้ายของธาตุอาหาร โดยปกติปาล์มที่เจริญเติบโตเต็มที่จะมีการคายน้ำ 5-6 มิลลิเมตร/วัน หากมีการขาดน้ำจะทำให้มีผลผลิตอีก 19-22 เดือน ช้างหน้าลดลง ปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมันควรจะอยู่ระหว่าง 2,000 – 3,000 มม./ปี และมีการกระจายของฝนดีในแต่ละเดือน โดยจะต้องมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 100 มม./เดือน การกระจายของน้ำฝนจะมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งเป็นดินร่วนปนทราย ซึ่งดินดังกล่าวจะมีการให้ความชื้นได้น้อยจึงทำให้โอกาสขาดน้ำได้ง่าย ดังนั้นการใช้วัชพืชคลุมดินก็จะเป็นอีกวิธีที่จะช่วยรักษาความชื้นไว้ในดินได้

พื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่า 1,200 มม./ปี ปริมาณน้ำฝนจะไม่เพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตของปาล์ม ปาล์มที่จะปลูกในพื้นที่ดังกล่าวจะให้ผลผลิตลดลง ในการรักษาระดับของผลผลิตของปาล์มที่ปลูกในพื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายของฝนน้อย อาจทำได้โดยการติดตั้งระบบน้ำซึ่งจะช่วยรักษาระดับการให้ผลผลิตปาล์มในช่วงฤดูแล้งได้ แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่ซึ่งมีฝนตกมากเกินไป (มากกว่า 3,000 มม./ปี) ไม่เหมาะสมกับปาล์มเช่นเดียวกัน เนื่องจากปาล์มจะได้รับแสงแดดน้อยลง มีการท่วมขังของน้ำในที่ลุ่มจะมีการระบาดของโรคได้ง่ายกว่าปกติ จากการศึกษาการให้ผลผลิตของปาล์มในพื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝน/ปี แตกต่างกันพบว่าปริมาณฝนที่มากหรือน้อยเกินไปจะทำให้ผลผลิตปาล์มลดลง

ตารางที่ 4 ผลผลิตปาล์ม ในพื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนแตกต่างกัน

ปริมาณน้ำฝน (มม./ปี)	ผลผลิตทลายสด (กก./ไร่/ปี)	แหล่งข้อมูล (ประเทศ) เมือง
1,010	1.55	Benin/Akpadanou
1,100	2.11	Benin/Pobe
1,480	2.48	Ivory Coast/La me
1,700	3.17	Congo/Lokutu
250	4.27	Columbia/Unipalma
2,740	4.74	Hondurus/ San Alejo
3,920	4.72	Costa Rica/Quepos (SE)
4,040	4.16	Costa Rica/coto
5,400	3.424	Papua New /Guinea

ในพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันไม่ควรมีเดือนที่ขาดน้ำ (เดือนที่ขาดน้ำได้แก่เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 100 มม./เดือน) หากมีการขาดน้ำมากกว่า 4 เดือน (มีช่วงฤดูแล้งยาว) พื้นที่ดังกล่าวจะไม่เหมาะสมที่จะปลูกปาล์ม แต่สามารถแก้ไขได้โดยมีการตั้งระบบน้ำให้กับปาล์ม หากมีสภาพการขาดน้ำในรอบปีมาก จะทำให้จำนวนทะลาย น้ำหนักทะลาย และ เปอร์เซ็นต์น้ำมันลดลง

2. ปริมาณแสงแดด

ปริมาณแสงแดดเป็นปัจจัยสำคัญอันดับที่สองรองจากปริมาณน้ำฝน โดยปาล์มจะต้องได้รับแสงแดดมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน (ได้รับพลังงานแสงไม่น้อยกว่า 17 MJ/ตารางเมตร/วัน) เนื่องจากแสงแดดเป็นปัจจัยสำคัญในการสังเคราะห์แสงของพืชทุกชนิด หากปาล์มน้ำมันได้รับแสงแดดน้อยจะทำให้การเจริญเติบโตลดลง การสร้างดอกตัวเมียน้อยลงซึ่งจะมีผลผลิตน้อยลงอีกด้วย สำหรับประเทศไทยปริมาณของแสงเพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน ปัจจัยของแสงจะมีปัญหาเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันเมื่อปลูกปาล์มไปแล้ว 10 ปี เนื่องจากปาล์มที่ปลูกในระยะที่ชิดกันจะมีการบังแสงของทางใบระหว่างต้นทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างต้น ดังนั้นจำเป็นต้องมีการจัดการอย่างถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับระยะปลูกและการตกแต่งทางใบ เพื่อให้ปาล์มมีจำนวนใบและมีพื้นที่ใบที่จะรับแสงได้เหมาะสมตลอดอายุของการเจริญเติบโตของปาล์ม พบว่าในช่วงแรกของการเจริญเติบโตการตัดแต่งทางใบไม่ค่อยมีความจำเป็นมากนัก แต่เมื่อปาล์มโตมากขึ้นจะต้องตัดแต่งทางใบมากขึ้นเพื่อให้รับแสงแดดได้อย่างพอเพียง ในสภาพที่ปาล์มถูกบังแดดจะทำให้การสร้างอาหารน้อยลง ทำให้มีการสร้างดอกตัวเมียน้อยลง

3. อุณหภูมิ

อุณหภูมิมีผลต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันเช่นเดียวกัน อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของปาล์มควรจะอยู่ในช่วง 22-32 องศา ซึ่งเป็นช่วงอุณหภูมิปกติของเขตภูมิอากาศแบบร้อน อุณหภูมิที่สูงขึ้นจะมีผลกระทบกับปาล์มน้อยกว่าอุณหภูมิต่ำ ในสภาพอุณหภูมิสูงจะผลกับการคายน้ำของปาล์มซึ่งทำให้ปาล์มขาดน้ำ แต่ในสภาพอุณหภูมิต่ำอุณหภูมิจะมีผลต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากปาล์มจะมีการเจริญเติบโตของใบช้าลง มีการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของกล้าปาล์มจะจำกัดอย่างมากเมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศา แต่เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นเป็น 20 องศา กล้าปาล์มจะเจริญเติบโตเป็น 3 เท่า และมีการเจริญเติบโตเป็น 7 เท่า เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นเป็น 25 องศา

ความสูงจากระดับน้ำทะเล ก็มีผลกระทบต่ออุณหภูมิเช่นเดียวกัน (อุณหภูมิจะลดลงประมาณ 0.6 องศา และความสูงจะเพิ่มขึ้นทุก 100 เมตร) มีรายงานว่าปาล์มที่ปลูกในพื้นที่ซึ่งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลมากกว่า 500 เมตร จะให้ผลผลิตต่ำกว่าปาล์มที่ปลูกในพื้นที่ ต่ำถึงหนึ่งปี

4. ลม

ลำต้นของปาล์มน้ำมันไม่แข็งแรง (ซึ่งแตกต่างกับมะพร้าว) จึงไม่เหมาะสมที่จะปลูกปาล์มในพื้นที่ซึ่งมีลมแรงหรือแนวของพายุ ความเร็วลมที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 0-10 เมตร/วินาที และการที่มีลมพัด ชั่วๆ จะช่วยลดอุณหภูมิในช่วงเที่ยงวันได้ดี

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีระบบราก เป็นรากฝอยทำให้ไม่ทนทานต่อกระแสลมที่พัดแรง ประกอบกับปาล์มมีทรงพุ่มใหญ่ทำให้ล้มได้ง่ายโดยเฉพาะการปลูกในพื้นที่พรุ นอกจากนี้ในพื้นที่ซึ่งมีลมแรงจะทำให้ปาล์มฉีกขาดหรือทางใบหักเป็นผลให้อัตราการสังเคราะห์แสงลดลง ในสภาพพื้นที่ซึ่งเป็นลมพัดโชยอ่อน โดยเฉพาะช่วงที่มีแดดจัดจะช่วยเสริมให้ปาล์มมีการหายใจได้ดีขึ้นและเป็นการช่วยระบายความร้อนแก่ปาล์มด้วย

ตารางที่ 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินความเหมาะสมของดินสำหรับปาล์มน้ำมัน

สมบัติ	เหมาะสมต่อปาล์ม	ค่อนข้างเหมาะสมต่อปาล์ม	ไม่เหมาะสมต่อปาล์ม
ภูมิประเทศความลาดชัน	< 12 องศา	12-20 องศา	> 20 องศา
ความลึกของดินถึงชั้นดานหรือระดับน้ำใต้ดิน	> 75 เซนติเมตร	40-75 เซนติเมตร	< 40 เซนติเมตร
เนื้อดิน	ดินร่วนถึงดินเหนียว	ดินร่วนปนทราย	ดินร่วน ถึง ดินทราย
โครงสร้างและการยึดตัวของดิน	โครงสร้างดินพัฒนาดีมีการเกาะยึดตัวปานกลาง	โครงสร้างดินพัฒนาปานกลาง	โครงสร้างดินพัฒนาน้อย หรือ ไม่มีโครงสร้าง ดินเกาะยึดตัวกันแน่นมาก
PH	4.0-6.0	3.2-4.0	< 3.2
ความหนาแน่นของชั้นอินทรีย์	0 – 0.6 เมตร.	0.6-1.5 เมตร.	> 1.5 เมตร
ความสามารถในการซึมซับน้ำของดิน	ปานกลาง	เร็ว หรือ ช้า	เร็วมาก หรือ ช้ามาก

พันธุ์ปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ 5 ปาล์มพันธุ์ดูรา

พันธุ์ดูรา (Dura) มีชั้นนอกของเปลือกให้น้ำมันร้อยละ ๓๕ - ๖๐ ของน้ำหนักผลปาล์มทั้งหมด พันธุ์ปาล์มน้ำมันดูราที่ตีพบในแถบตะวันออกไกลซึ่งน้ำมันต่อทะเลประมาณร้อยละ ๑๘ - ๑๕.๕ กะลาหนาปานกลาง ๒ - ๘ มิลลิเมตร หรือร้อยละ ๒๕ - ๓๐ ของน้ำหนักผล และมีเปลือกชั้นนอกหนา ๒๐ - ๖๐ มิลลิเมตร ปาล์มน้ำมันดูราที่มีกะลาหนามาก ๆ ๔ - ๘.๕ มิลลิเมตร หรือร้อยละ ๕๐ ของน้ำหนักผล มีส่วนเปลือกนอกบาง พันธุ์ดูรานี้ใช้เป็นแม่พันธุ์สำหรับผลิตลูกผสมพันธุ์เทเนอรา

ภาพที่ 6 ปาล์มพันธุ์พิสิเฟอร์่า

พันธุ์พิสิเฟอร์่า (Pisifera) มีกะลาบางมาก เปลือกหนากว่าพันธุ์ดูร่าประมาณ ๕ - ๑๐ มิลลิเมตร) เมล็ดในเล็ก มีข้อเสียคือ ขนาดของผลเล็ก ช่อดอกตัวเมียเป็นหมัน และมีการผลิตทะลายต่อต้นจำนวนต่ำ ดังนั้นจึงเป็นพันธุ์ที่ไม่เหมาะสมที่จะปลูกเป็นการค้า ปัจจุบันใช้พันธุ์นี้เป็น พ่อพันธุ์สำหรับผลิตพันธุ์ผสมเทเนอร์

ภาพที่ 7 ปาล์มพันธุ์เทเนอร์่า

พันธุ์เทเนอร์่า (Tenera) คือพันธุ์ที่แนะนำให้ปลูกเป็นพันธุ์ผสมระหว่างพันธุ์ดูร่ากับพันธุ์พิสิเฟอร์่าใช้พันธุ์ดูร่าเป็นพันธุ์แม่ และพันธุ์พิสิเฟอร์่าเป็นพันธุ์พ่อเข้าด้วยกัน (DXP) พันธุ์เทเนอร์่ามีกะลาบาง (๐๕ - ๔ มิลลิเมตร) และมีน้ำหนักต่อทะลายประมาณร้อยละ ๒๒ - ๒๕ มีทะลายดอกกว่าพันธุ์ดูร่า เนื่องจากพันธุ์เทเนอร์่ามีคุณสมบัติคือมีกะลาบางได้น้ำมันจากส่วนเปลือกชั้นกลางมากกว่าพันธุ์

ดูร่าประมาณร้อยละ ๒๕ จึงมักนิยมปลูกเป็นการค้า ลักษณะผลผลิตสีดำ เมื่อสุกเปลือกนอกมีสีส้มแดง กะลาบาง ให้น้ำมันปาล์มสูง

การเลือกพันธุ์

การเลือกใช้พันธุ์มีความสำคัญมาก ถ้าเลือกใช้พันธุ์ผิดจะทำให้เสียเวลา และค่าใช้จ่าย จะต้องเป็นพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมเทเนอร์่า D x P เป็นพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 1 ได้จากการผสมระหว่างพ่อพันธุ์คือ พิสิเฟอร์่า Pisifera และแม่พันธุ์ คือ ดูร่า Dura ทั้งพ่อและแม่พันธุ์นี้จะต้องผ่านกระบวนการ ปรับปรุงพันธุ์ เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งรวมเอาคุณสมบัติเด่นของพันธุ์พ่อและแม่เข้าด้วยกัน คือ มีกะลาบางกว่าแม่พันธุ์ดูร่า มีเปลือกนอก mesocarp หนากว่าแม่พันธุ์ให้น้ำมันกว่าน้ำหนักทะลายประมาณ 22 - 25 % และมีจำนวนทะลายมากกว่าทั้งพ่อและแม่พันธุ์

ลักษณะพันธุ์ปล้ำมน้ำมันคุณภาพต่ำ (พันธุ์ปลอม)

เมล็ดพันธุ์หรือต้นกล้าปล้ำมน้ำมันคุณภาพต่ำได้จากการผสมระหว่างพ่อและแม่พันธุ์ที่ไม่ได้ ผ่านกระบวนการคัดเลือกสายพันธุ์ และผสมพันธุ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือได้จากการผสมพันธุ์แบบเปิด คือ ไม่มีการควบคุมการผสมพันธุ์ และส่วนใหญ่ได้จากต้นกล้าที่งอกอยู่บริเวณใต้โคนต้น

ความเสียหายเมื่อนำพันธุ์ปล้ำมน้ำมันคุณภาพต่ำไปปลูก คือ ผลผลิตทะลายปล้ำมสดและน้ำมันดิบลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับการปลูกด้วยพันธุ์การค้า 15 – 50 % และ 35 – 55 % ตามลำดับ

พันธุ์ปล้ำมน้ำมันลูกผสมที่นิยม

แม่พันธุ์ เดลิ ดูรา Deli Dura เป็นกลุ่มพันธุ์ที่นิยมใช้เป็นแม่พันธุ์ของพันธุ์ลูกผสมเทเนอร์่า D x P เนื่องจากมีลักษณะดีเด่น คือ มีความสามารถในการถ่ายทอดลักษณะทางกรรมพันธุ์ที่ดีสู่ลูกหลาน เช่น ให้ผลผลิตทะลายปล้ำมสดสูงและสม่ำเสมอ องค์ประกอบของน้ำมันต่อทะลายดีและมีการเจริญเติบโตและแข็งแรง เมื่อนำมาผสมกับพ่อพันธุ์ Pisifera กลุ่มต่างๆ จะได้ลูกผสมที่มีลักษณะและคุณสมบัติดีเด่นต่างกันไป และเหมาะสมสำหรับใช้ปลูกในสภาพแวดล้อมต่างๆ

แหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ปล้ำมลูกผสมเทเนอร์่า D x P จำหน่าย

แหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ปล้ำมน้ำมันลูกผสมเทเนอร์่า D x P ที่เชื่อถือได้ในปัจจุบัน มี 3 แหล่ง คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุราษฎร์ธานี สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตรแหล่งผลิตของเอกชนในประเทศและแหล่งผลิตจากบริษัทต่างๆ ในต่างประเทศ ทั้งนี้ให้สังเกตจากชื่อเสียงของเอกชนหรือบริษัทผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์นั้นๆ ต้องมีข้อมูลที่เชื่อถือได้ ดังนี้ มีโครงการปรับปรุงพันธุ์ปล้ำมน้ำมัน มีประวัติของพ่อและแม่พันธุ์ มีรายละเอียดขั้นตอน และวิธีการผสมพันธุ์เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้ และจะต้องมีข้อมูลการให้ผลผลิตเมื่อนำไปปลูกในสภาพแวดล้อมต่างๆ เป็นเวลา 3 – 5 ปี โดยให้ผลผลิตทะลายปล้ำมสดไม่ต่ำกว่า 130 กิโลกรัม / ต้น / ปี

การเลือกต้นกล้าปล้ำมน้ำมัน

การใช้ต้นกล้าปล้ำมน้ำมันที่มีอายุเหมาะสมไปปลูก ต้นกล้าจะเจริญเติบโตเร็ว ให้ผลผลิตเร็ว และสูง เป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา ต้นกล้าที่แนะนำให้ปลูกมี ต้นกล้าอายุ 12 เดือน ต้นสมบูรณ์แข็งแรง มีความสูงระหว่าง 100 – 150 เซนติเมตรจากระดับดินในถุง และมีใบประกอบ รูปขนนก (Pinnate) จำนวนอย่างน้อย 9 ใบ

บริษัทที่ผลิตเมล็ดพันธุ์รายใหญ่

1. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี
2. บริษัทยูนิ-วานิช จำกัดมหาชน
3. บริษัทอุตสาหกรรมพืช จำกัด
4. บริษัทเปารงค์ปาล์มออยล์ จำกัด
5. บริษัทโกลดั้นเทนอระ จำกัด

พันธุ์ปาล์มที่นิยมปลูกกันโดยทั่วไป คือ พันธุ์เทนอระ และ พันธุ์สุราษฎร์ 1-6 ที่ได้รับการพัฒนาสายพันธุ์จากศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานีที่ได้ผลและเป็นที่ยอมรับ คือสุราษฎร์ 2-6

ภาพที่ 8 แปลงเพาะกล้าปาล์มของศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน จ. กระบี่ โดยทางศูนย์วิจัย ซื่อเม็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันมาจากศูนย์วิจัยปาล์มสุราษฎร์ธานี เพื่อมาเพาะขยายพันธุ์ เพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกร

แปลงเพาะพันธุ์ปาล์ม ของศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 9 แปลงเพาะเมล็ดงอกปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ 10 แปลงเพาะต้นกล้าปาล์มอายุ 3-5 เดือน

ภาพที่ 11 ต้นกล้าปาล์มอายุ 8-10 เดือน

ตารางที่ 6 ข้อมูลการให้ผลผลิตของปาล์มน้ำมันลูกผสม 6 พันธุ์ ณ แปลงทดสอบลูกผสมที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

พันธุ์	สุราษฎร์ธานี 1	สุราษฎร์ธานี 2	สุราษฎร์ธานี 3	สุราษฎร์ธานี 4	สุราษฎร์ธานี 5	สุราษฎร์ธานี 6	No142
เชื้อพันธุ์	Deli × Calaber	Deli × L a Me	Deli × D AMI	Deli × E KONA	Deli × Nigeria	Deli × DA MI	Deli × AVROS
ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	3,450	3,617	2,939	3,349	3,054	3,258	2,764
ผลผลิตทะลายสดสูงสุด(กก./ไร่/ปี)	4,527	5,020	3,683	4,517	3,975	4,015	3,354
ผลผลิตทะลายสดต่ำสุด (กก./ไร่/ปี)	2,014	2,681	2,054	2,562	2,329	2,439	1,865
น้ำมัน/ทะลาย(%)	26	23	27	25	26	27	25
ผลผลิตน้ำมันดิบ(กก./ไร่/ปี)	897	839	779	831	788	880	691
เปลือกนอกสด/ผล (%)	85	76	84	84	80	86	83
กะลา/ผล(%)	9	13	10	8	14	7	10
เนื้อใน/ผล(%)	7	10	7	9	6	7	7
ความยาวทางใบอายุ 9 ปี(ซม.)	563	571	604	567	595	559	624
ความสูงเพิ่มอายุ 9 ปี (ซ.ม.)	57	48	61	70	54	64	65
ลักษณะเด่น	50%ของจำนวนต้นมีผลสุกสีส้มตั้งแต่ได้ง่ายเมื่อเก็บเกี่ยว	ให้ผลผลิตสม่ำเสมอ ทะลายยาวเก็บเกี่ยวง่าย	น้ำมัน/ทะลายสูง	ให้ผลผลิตค่อนข้างสม่ำเสมอ	50%ของจำนวนต้นมีผลสุกสีส้มตั้งแต่ได้ง่ายเมื่อเก็บเกี่ยว	น้ำมัน/ทะลายสูง	

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกระบี่

วิสัยทัศน์จังหวัด

“ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ แหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน บนพื้นฐานของคุณภาพชีวิตและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี”

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง มีชายฝั่งยาว 180 กิโลเมตร มีเกาะน้อยใหญ่ 154 เกาะ มากที่สุดของประเทศ เกาะสำคัญเป็นที่อยู่อาศัยและแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วยเกาะพีพี เกาะไหง เกาะรอก เกาะศรีบอยา เกาะปู้ เกาะปอดะ เกาะไฟ เกาะปีละ เกาะหัวขวาน เกาะแดง นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกร้อน น้ำพุเค็ม ธารน้ำ และ สวนพฤกษศาสตร์ที่สวยงาม และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างดิน น้ำและป่า มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุดของประเทศ และมีพื้นที่ปลูกยางพาราในลำดับแรกของภาคใต้ ที่ให้ผลผลิตสูง ประกอบกับการถือครองที่ดินยังจำกัด เหมาะในการขยายเป็นฐานการผลิตพืชเศรษฐกิจ อามิ ปาล์ม น้ำมันเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน รวมทั้งผลิตสินค้าจำเป็น นอกจากนี้สภาพทางสังคมประชากรมีลักษณะอุปนิสัยรักสงบ เชื้อกเย็น ทันสมัย มีอภินิหารศรัทธาผู้ปฏิบัติธรรมไม่ตรีแก่ผู้มาเยือน เป็นจุดแข็งของสังคมฝั่งอันดามันดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

ศักยภาพการพัฒนาของจังหวัดกระบี่

1. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทางทะเล
2. เกษตรอุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน ยางพารา
3. สภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสมบูรณ์ สวยงาม
4. ผู้คนมีอัธยาศัยดี พร้อมต้อนรับผู้มาเยือน
5. เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของฝั่งทะเลอันดามัน

ตารางที่ 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกระบี่ 3 ประเด็น

ประเด็น	แนวทาง	โครงการ
<p>1. ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เชิงอนุรักษ์ และสุขภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่ได้รับความเสียหายจากสึนามิ และแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 2. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. การสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวทั้งภัยธรรมชาติและ การก่อการร้ายสากล 4. การจัดทำผังเมืองพื้นที่เฉพาะและการกับการนำผังเมืองไปใช้ปฏิบัติ 5. การส่งเสริมการตลาดและการสร้างภาพลักษณ์ที่ถูกต้องโดยนาระบบ IT มาช่วยเสริมการตลาด 6. อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นเพื่อสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 7. การฟื้นฟูผู้ประกอบการและผู้ประกอบการอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากสึนามิ 8. การพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อการท่องเที่ยว 9. พัฒนาเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ 10. การพัฒนาทักษะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 	<p>โครงการเร่งด่วนในระดับจังหวัด ที่รับนโยบายจากส่วนกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการ OIL PLAM CITY หรือ ศูนย์กลางอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทย เนื่องจากเป็นแหล่งเพาะปลูกปาล์ม น้ำมันมากที่สุดประมาณ 7 แสนไร่ มีผลผลิตปาล์มถึงกว่า 2 แสนตันต่อปี และยังเป็นเมืองอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่ครบวงจรอีกด้วย รวมทั้งถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในด้านการลดต้นทุนการผลิต การใช้เมล็ดพันธุ์ดีในการปลูกปาล์มน้ำมันและเพิ่มปริมาณการผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น 2. โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือเพื่อขนส่งสินค้าพืชพันธุ์เกษตรและประมง บริเวณบ้านแหลมกรวด ตำบลคลองขนาน อำเภอคลองเหนือ 3. โครงการการจัดทำ

<p>2. แหล่งเกษตร อุตสาหกรรมที่ ยั่งยืน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร 2. วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอย่างครบวงจร 3. การกำหนดเขตอุตสาหกรรมและควบคุมการใช้พื้นที่ 4. การยกระดับการพัฒนาแรงงานด้านอุตสาหกรรม 5. สร้างประสิทธิภาพและมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพควบคุมปัญหาท้องถิ่น 2) ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มมูลค่ามาตรฐานสินค้าและนำผลผลิตทางการเกษตรไปเป็นพลังงานทดแทน 3) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน คุณภาพ สักยภาพทางการตลาดสูง 6. ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรตามระบบความปลอดภัยอาหาร (Food Safety) 7. ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร 8. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อให้เกิดแนวทางในการนำไปสู่ขบวนการวิสาหกิจชุมชน และสนับสนุนสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน 9. การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้มี 	<p>เส้นทางเดินศึกษา ธรรมชาติป่าพรุช่อง สามแก้ว หมู่ที่ 1 ตำบล ไสไทย อำเภอเมือง กระบี่ ซึ่งเป็นป่าพรุน้ำ จืด และเป็นแหล่งต้นน้ำ ที่มีความสวยงาม มีความ หลากหลายทางชีวภาพที่ ใหญ่ที่สุดของจังหวัด กระบี่ และเป็นแหล่ง ศึกษาธรรมชาติที่สามารถ พัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวที่สำคัญ</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. โครงการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำป้อมคลองสองน้ำ หมู่ที่ 2 หนองจิก อำเภอเมืองกระบี่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งพักผ่อนหย่อนใจทางธรรมชาติ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตนานาชนิด โดยก่อสร้างสะพานเดินทางเข้าศึกษาธรรมชาติ (WALK WAY) 5. โครงการพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว 6. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ 7. โครงการส่งเสริมให้เกิด
--	--	---

	<p>มาตรฐานและการแข่งขัน</p> <p>10. การส่งเสริมการนำผลการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม</p> <p>11. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเกษตร</p> <p>ทุกกลุ่ม</p> <p>12. การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้</p> <p>13. การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการผลิตและการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน</p> <p>14. ขยายฐานการผลิตปาล์มน้ำมันสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และการเป็นฐานการผลิตไบโอดีเซลของประเทศ เพื่อเป็น Oil Palm City</p> <p>15. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถนน 4 ช่องทางจราจรเชื่อมระหว่าง กลุ่มจังหวัดอันดามัน</p> <p>16. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมและส่งเสริมอุตสาหกรรมที่สร้าง มูลค่าทางเศรษฐกิจแต่ใช้พลังงานต่ำ</p> <p>17. พัฒนาประสิทธิภาพของมูลค่าผลผลิต SMEs และวิสาหกิจชุมชนฐานความรู้ทางด้านการ พัฒนา การบริหารจัดการ การพัฒนานวัตกรรมด้านการผลิตและการตลาด</p> <p>18. พัฒนาสมรรถนะผู้ประกอบการเดิมให้สามารถปรับตัวและให้ความรู้ใหม่สำหรับหน่วยงาน</p> <p>19. การส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อเป็น</p>	<p>การพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนสู่ความเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข”</p> <p>8. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดกระบี่ (OTOP) รวมทั้งการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ</p> <p>9. โครงการจัดทำเอกสารพื้นที่แหล่งอนุรักษ์ทะเลอันดามัน เพื่อเสนอขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ</p> <p>10. โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึก</p> <p>11. โครงการก่อสร้างมารีนา</p> <p>โครงการเร่งด่วนในระดับจังหวัดที่เป็นความต้องการของพื้นที่</p> <p>1. โครงการจังหวัดกระบี่เคลื่อนที่</p> <p>2. โครงการก่อสร้างสะพานเชื่อมระหว่างเกาะลันตาน้อย- เกาะลันตาใหญ่</p> <p>3. โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กของหาดอ่าวนาง อำเภอมือง</p> <p>โครงการก่อสร้างระบบ</p>
--	---	---

	ครัวอันคามัน	รวบรวมและบำบัดน้ำเสีย
<p>3. คุณภาพชีวิต และการบริหาร กิจการบ้านเมือง ที่ดี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ออกกำลังกาย โดยให้มีศูนย์ออกกำลังกายระดับอำเภอ ชุมชนและสถานศึกษา 2. เสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพควบคุม และป้องกันโรคโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนโดยให้ความสำคัญกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก 3. เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. พัฒนาบุคลากรวัยทำงานทั้งในและนอกระบบมุ่งเน้นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น 5. ให้มีศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมแก่ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน นักเรียนและประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง 6. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 7. พัฒนาระบบงานบริหารราชการส่วนกลางที่อยู่ในพื้นที่ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ 8. พัฒนาองค์ความรู้ข้าราชการให้มีความรู้สมัยใหม่ มีคุณธรรมจริยธรรม ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง 9. ส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและองค์กร 	<p>ขนาดเล็กของชุมชนศาลาด่าน</p> <p>อำเภอเกาะลันตา</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. โครงการจัดการขยะมูลฝอยโดยระบบเชิงกล – ชีวภาพ (MECHANICAL –BIOLOGICAL WASTE TREATMENT : MBT) ขององค์การบริหารส่วนตำบลศาลาด่าน 5. โครงการกระบี่เมืองสะอาด 6. โครงการพัฒนาบ่อน้ำพุร้อนเค็ม อำเภอคลองท่อม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพเชิงอนุรักษ์ 7. โครงการก่อสร้างถนน 4 ช่องจราจร ผ่านศูนย์ราชการไปยังท่าเทียบเรือโดยสารท่องเที่ยวปากคลองจิหลาด โดยอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ 8. โครงการก่อสร้างถนนในเขตเทศบาลเมืองและองค์การบริหารส่วนตำบลรอบนอกประมาณ 10 กว่าสาย โดยร่วมกับ

	<p>ปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>10. การสร้างเสริมกิจกรรมบ้านเมืองที่ดีในการบริหารราชการ การปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน</p> <p>11. ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนและประชาชน ตลอดจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาโดยกระบวนการเรียนรู้</p> <p>12. มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ และก่อให้เกิดการสมานฉันท์ในการตัดสินใจ</p> <p>13. ป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้มาตรการทางสังคมและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายและบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข</p> <p>14. การเสริมสร้างเอกลักษณ์วัฒนธรรม และศิลปะ ประเพณีท้องถิ่นและการศาสนา</p> <p>15. เสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่พึงของสมาชิกทุกกลุ่มอาชีพ</p> <p>16. จัดการวานแก่เงินที่ให้บริการและคำแนะนำ เพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพและทักษะต่างๆรวมทั้งการศึกษาและสาธารณสุข</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (สจร.) เพื่อเชื่อมต่อกับเทศบาล เพราะการขยายเมืองที่ดีต้องมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก คล้ายโยเมงมม</p>
--	--	---

เครือข่ายเกษตรทางเลือกจังหวัดกระบี่

เครือข่ายเกษตรทางเลือกจังหวัดกระบี่ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2543 โดยสมาชิก 4 กลุ่ม ในพื้นที่ 2 ตำบล คือตำบลคลองพนและตำบลคลองท่อมเหนือ ของอำเภอคลองท่อมซึ่งตั้งอยู่ทางทิศใต้ของพื้นที่จังหวัดและจดกับอาณาเขตพื้นที่จังหวัดตรังที่ตำบลอ่าวตง อำเภอวังวิเศษ หรือบริเวณเขานอู้อี้ ต่อมาได้มีการเผยแพร่และขยายกลุ่ม เป็น 9 กลุ่ม รวมไปถึงจนถึง อำเภออ่าวลึกบางพื้นที่ สมาชิกทั้งหมด 180 เรือน ซึ่งสมาชิกมีทั้งไทยพุทธและมุสลิม

การบริหารจัดการกลุ่ม/เครือข่าย

- 1) สมาชิกรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ทำกิจกรรมเกษตรกรรมยั่งยืนกำหนดกฎเกณฑ์การทำงาน และได้คัดเลือกตัวแทนจากสมาชิกเข้ามาบริหารจัดการกลุ่ม
- 2) กรรมการกลุ่มได้คัดเลือกตัวแทนกลุ่ม ๆ ละ 2-3 คนตามสัดส่วนเข้าเป็นกรรมการระดับเครือข่ายจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงและกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกัน

กิจกรรมและรูปแบบเกษตรยั่งยืน

- ทำเกษตรทางเลือกในสวนปาล์มจำนวน 70 ครัวเรือนที่มีอาชีพทำการเกษตรปลูกปาล์มน้ำมันอยู่แล้วแต่ประสบปัญหาในเรื่องพื้นที่ทำกินน้อย ต้นทุนการผลิตสูง ปาล์มให้ผลผลิตต่ำ ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย จึงคิดหาหนทางแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยการทำเกษตรทางเลือกในสวนปาล์ม
- เกษตรพีชร่วมยาง จำนวน 70 ครัวเรือน
- สวนผสมผสาน 39 ครัวเรือน
- สวนเกษตร 1 ครัวเรือน

ฐานข้อมูลองค์กรสมาชิกเครือข่ายเกษตรทางเลือกจังหวัดกระบี่

กลุ่มสมาชิก มีทั้งหมด 9 กลุ่ม มีสมาชิก 194 ครัวเรือน ประกอบด้วย

1.กลุ่มออมทรัพย์บ้านหินเพิง 1

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 27 ครัวเรือน

มีเงินทุนหมุนเวียน

เงินฝากออมทรัพย์ 40,000 บาท

เงินทุนเครือข่ายเกษตร 420,515 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน

เกษตรยั่งยืน สวนผสมผสาน, พีชร่วมยางพารา, พีชผักสวนครัว

มีการทำปุ๋ยหมักใช้เองในครัวเรือน

กิจกรรมแปรรูป

รวมกลุ่มแปรรูปเครื่องแกง ส่งขายตามตลาด และงานพิธีต่าง ๆ ในชุมชน

2.กลุ่มออมทรัพย์เกษตรยั่งยืนบ้านหินเพิง 2

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 30 ครัวเรือน

มีเงินทุนหมุนเวียน

เงินฝากออมทรัพย์ 60,000 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ ยางพารา, ปลูกน้ำมัน

เกษตรยั่งยืน สวนผสมผสาน, พืชร่วมยางพารา, พืชผักสวนครัว

มีการทำปุ๋ยหมักใช้เองในครัวเรือน

3.กลุ่มมุสลิมพัฒนาบ้านนิคมหน้าเขา

ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 35 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนเครือข่ายเกษตรทางเลือก จำนวน 654,595 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา, สวนปลูมน้ำมัน

เกษตรยั่งยืน พืชร่วมยางพารา, เลี้ยงสัตว์ในสวนปลูมน้ำมัน

4.กลุ่มออมทรัพย์เกษตรยั่งยืนบ้านบางครามเหนือ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 19 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนออมทรัพย์ 70,000 บาท

กองทุนเกษตรทางเลือก 173,911 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา, สวนปลูมน้ำมัน

เกษตรยั่งยืน สวนผสมผสาน, พืชร่วมยางพารา

5.กลุ่มพัฒนาดินบ้านบางครามเหนือ

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 23 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนออมทรัพย์ 60,000 บาท

กองทุนเกษตรทางเลือก 77,025 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ น้ำ แห้ง ทั้งระดับกลุ่มและครัวเรือน

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา และสวนปาล์มน้ำมัน

เกษตรทางเลือก สวนผสมผสาน พืชร่วมยางพารา

6.กลุ่มเกษตรกรรวมทางเลือก หมู่ที่ 1 บ้านบางคราม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 7 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนออมทรัพย์ 4,600 บาท

กองทุนเกษตรทางเลือก 105,000 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา, สวนปาล์มน้ำมัน

เกษตรทางเลือก สวนผสมผสาน พืชร่วมยางพารา

7.กลุ่มออมทรัพย์บ้านบางเตียว

ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 5 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนออมทรัพย์ 10,000 บาท

กองทุนเกษตรทางเลือก 189,042 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา, สวนปาล์มน้ำมัน

เกษตรทางเลือก สวนผสมผสาน พืชร่วมยางพารา

8.กลุ่มเกษตรกรชุมชนพัฒนาตนเองบ้านบางคราม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 10 ครัวเรือน

ยังไม่มีกองทุนหมุนเวียน

กิจกรรมด้านการเกษตร

ทำปุ๋ยชีวภาพใช้เอง

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา, สวนปาล์มน้ำมัน

เกษตรยั่งยืน พืชร่วมยางพารา สวนผสมผสาน

9.กลุ่มเกษตรกรผสมผสานบ้านปางาม

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลคลองหิน อำเภอกลองท่อม จังหวัดกระบี่

มีสมาชิกทั้งหมด 20 ครัวเรือน

มีกองทุนหมุนเวียน

กองทุนหุ้นกิจการ 80,000 บาท

กิจกรรมด้านการเกษตร

เกษตรเศรษฐกิจ สวนยางพารา,สวนปาล์มน้ำมัน

เกษตรทางเลือก สวนผสมผสาน

กิจกรรมการแปรรูป ทำสบู่ แป้ง และน้ำยาสมุนไพร

ตารางที่ 8 แสดงเหตุการณ์ และพัฒนาการด้านการเกษตรของตำบลคลองท่อมและตำบลคลองพน

ช่วงเวลา	เหตุการณ์	หมายเหตุ
ก่อนปี พ.ศ.2500	พื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นป่า ที่ราบสลับกับเนินเขาเตี้ยๆ ชาวบ้านเริ่มบุกเบิกสร้างที่ทำกิน ในลักษณะของการ ทำไร่เลื่อนลอย , มีการปล่อยควายฝูง ในทุ่งเลี้ยงสัตว์	
พ.ศ. 2510- พ.ศ. 2515	-เริ่มมีการปลูกยางพาราพันธุ์พื้นบ้าน -ที่ดินเริ่มมีราคา -เริ่มมีการพัฒนาพันธุ์ยางโดยกองทุนสงเคราะห์การ ทำสวนยาง	- ราคายาง 3-6 บาท - กองทุนสงเคราะห์การทำ สวนยางเข้ามาตั้งในพื้นที่
พ.ศ. 2518	- มีการจัดตั้งนิคมพึ่งตนเอง พร้อมกับที่ อ.อ่าวลึก -เจ้าหน้าที่นิคมฯ เริ่มรังวัดที่ดินแปลงละ 50 ไร่ สำหรับคนในพื้นที่ และแปลงละ 25 ไร่ สำหรับ บุคคลภายนอก	-รัฐ (โดยนิคมฯ) มีนโยบาย ให้เลือกปลูกพืชเศรษฐกิจ 2 อย่าง คือ ยางพารา และ ปาล์มน้ำมัน
พ.ศ. 2522	- มีการจัดคนลงแปลงที่รังวัดแล้ว - อ.คลองท่อมปลูกยางพารา - อ.อ่าวลึกปลูกปาล์มน้ำมัน - กู้เงินลงทุน - จากสหกรณ์นิคมฯ ดอกเบี้ยร้อยละ 12.5 / ปี - จากกรมส่งเสริมการเกษตร ดอกเบี้ยร้อยละ 8 / ปี นำมาซื้อปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ ปุ๋ย ยา ค่าบุกเบิกปรับที่ดิน	ยางพาราได้ผลผลิตไม่ดี - ลักษณะดินเป็นดินดาน ลูกรัง - มีหนอนทรายรบกวน - ไฟไหม้สวนยางจากการเผา หญ้า ทำนา - ขาดความรู้ความเข้าใจเพราะ เดิมเป็นชาวประมง - ยาง ราคาลูกมาก 12-13 บาท - ยังไม่มีการรับซื้อไม้ยางพารา
พ.ศ. 2524- พ.ศ. 2525	- มีเหตุการณ์ต่อสู้ทางความคิดการเมือง (คอมมิวนิสต์) หลายคนอพยพกลับถิ่นฐานเดิม จ้าง คนรับภาระหนี้	- เห็นคนอ่าวลึกรวยเพราะปลูก ปาล์ม ออกปลูกตามบ้าง
พ.ศ.2526	- เกษตรกรบางรายเริ่มปลูกปาล์มน้ำมัน / กาแฟ	- นายนิศย์ บุญเศษ เกษตรกรรายย่อยรายแรกที่ ปลูกปาล์มในพื้นที่
พ.ศ.2527	- กู้เงินจากสหกรณ์นิคมมาปลูกพืชระยะสั้น เช่น ถั่ว ลิสง ถั่วเขียว - เริ่มมีการรวมกลุ่มลงแขก แห้งแรงงานกัน	- เกษตรกรมีหนี้สินเพิ่มขึ้น - เกษตรกรบางรายหันไป ปลูกมะม่วงหิมพานต์

พ.ศ. 2534- พ.ศ. 2535	- กรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายส่งเสริมการปลูก ปาล์ม เปลี่ยนนาไร่เป็นปาล์มน้ำมัน	- ต้องกู้เงินจากกองทุน มีหนี้สินเพิ่มมากยิ่งขึ้น
พ.ศ. 2535- พ.ศ. 2539	- เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มหันมาปลูกปาล์มกันมากขึ้น - ปี 2538 รัฐบาลเล็งเห็นโอกาสในลักษณะ เงินกู้ แต่ไม่ได้ผล	กู้เงินจากกองทุน ซื้อต้น พันธุ์ต้นละ 50 บาท
พ.ศ. 2540	เริ่มมีการรวมกลุ่มเกษตรกร จัดตั้งโดยสหกรณ์นิคมฯ	- เกษตรกรหลายรายเริ่มรู้ตัว ว่าพันธุ์ปาล์มของตนเป็น พันธุ์ปลอม ไม่ได้ มาตรฐาน
พ.ศ. 2544-พ.ศ. 2550	- รัฐมีนโยบายส่งเสริมการปลูกปาล์มเต็มที่ ให้ เกษตรกรโค่นยางพารา	- มีการตั้งศูนย์วิจัยปาล์ม น้ำมันในพื้นที่ - เริ่มมีการลักขโมยผล ปาล์ม

จากตาราง จะเห็นได้ว่าเกษตรกรในพื้นที่ ตำบลคลองท่อมเหนือ และตำบลคลองพน อำเภอคลอง
ท่อม เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันตั้งแต่ พ.ศ. 2526 โดยการส่งเสริมจากภาครัฐ โดยนิคมสหกรณ์ และการประสบ
ปัญหาจากการปลูกยางพาราและพืชชนิดอื่น นอกจากนี้ยังมีมาคาดเกี่ยวกับการทำสวนปาล์ม กล่าวคือ
ได้แรงจูงใจจากการเห็นคนทำสวนปาล์มแล้วมีฐานะดี การบำรุงรักษาง่าย และระยะเวลาให้ผลผลิตเร็วกว่า
พืชสวนชนิดอื่น อย่างไรก็ตามการแนวทางการทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลคลองท่อมเหนือ
และตำบลคลองพน ก็ยังผูกโยงกับการส่งเสริมของภาครัฐ ด้วยความที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจากนิคม
สหกรณ์ และเป็นลูกหนี้ของนิคมสหกรณ์

ตารางที่ 9 สถานการณ์ปัญหาด้านการผลิตและปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิต	สถานการณ์
1.ที่ดิน	<ul style="list-style-type: none"> ● ราคาแพง / มีการแย่งที่ดิน ● การบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร และที่ดินของรัฐ ● เสื่อมคุณภาพ จากสารเคมี และไม่มีพืชคลุมดิน
2.น้ำ	<ul style="list-style-type: none"> ● น้ำในแหล่งน้ำแห้ง เนื่องจากต้นปาล์มน้ำมันกินน้ำในปริมาณมาก แหล่งน้ำที่มีอยู่ก็ปนเปื้อนสารเคมี ● ฝนไม่ค่อยตกตามฤดูกาล
3.พันธุ์ปาล์ม - คอสตาริกา - เทเนอร์่า - สุราษฎร์ 1,2	<ul style="list-style-type: none"> ● ถูกหลอกขายพันธุ์ปาล์ม ปาล์มไม่ออกลูก ● พันธุ์สุราษฎร์ 1 ขายผลผลิตยาก เนื่องจากตอนสุกมีผลสีเขียว พ่อค้าไม่ค่อยรับซื้อ ให้ราคาต่ำกว่าปาล์มทั่วไป ● ต้นกล้าราคาแพง ราคา 45- 150 บาท / ต้น
4.แรงงาน	<p>ต้องจ้างเกือบทุกขั้นตอน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เตรียมที่ดินไร่ละ 3,700 บาท จ้างไถพรวน ไร่ละ 800 บาท ● ค่าปักหมุด+ปลูก ต้นละ 15 บาท x ไร่ละ 22ต้น= 330 บาท / ไร่ ● ใส่ปุ๋ย กระสอบละ 30 บาท ● กำจัดวัชพืชต้นละ 10 บาท ● ตัดแต่งทางปาล์ม ต้นละ 10-15 (ขึ้นกับแต่อายุต้นปาล์ม) ● เก็บผลผลิต ต้นละ 300 บาท ● ค่าขนส่ง ต้นละ 200-300 บาท (ขึ้นกับระยะทางของแหล่งขายผลผลิต)
5.อุปกรณ์/ เครื่องมือ	<p>ต้องพึ่งพาจากภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เครื่องตัดหญ้า 8,500 บาท / เครื่อง ● เคียวเก็บผลผลิต 650 บาท + ค้ำเหล็ก 6 เมตร 4,800 บาท ● เหล็กแท่ง 150 บาท / อัน , จอบ 300 บาท / ค้ำ , มีดพร้า 200 บาท / เล่ม , เสียม 300 บาท / ค้ำ
6.ปุ๋ย-ยา	<p>ราคาแพง / ต้องพึ่งพาจากภายนอก</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ปุ๋ยเคมี ครั้งละ 4 ก.ก./ต้นปีละ 3 ครั้ง ราคากระสอบละ 850 -1050 บาท (ไม่รวมค่าบรรทุก) ● ยาฆ่าหญ้า 2 ลิตรต่อไร่ /ปี ลิตรละ 250 บาท ● ยาปราบศัตรูพืช (พาราควอต-ยาเบื่อหนู) - ทำลายพันธุ์กรรมพื้นบ้าน (พืช สัตว์)

ศักยภาพการผลิต ต้นทุน และ ผลตอบแทน
กรณีศึกษาการเกษตรปาล์มน้ำมันแบบใช้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยชีวภาพ
ตำบลคลองท่อมเหนือ และ ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่

สวนปาล์มน้ำมันที่ใช้ปุ๋ยชีวภาพ : นายสมพงษ์ สามเมือง

ภาพที่ 12 สวนปาล์มน้ำมันปุ๋ยชีวภาพ

สูตรน้ำหมักชีวภาพ (หมักในถัง 200 ลิตร)

ผลไม้เน่าหรือเสียแล้ว 70 กิโลกรัม

ปลาป่น 30 กิโลกรัม

กากน้ำตาล 30 กิโลกรัม

** หมักยี่งอนยิ่งดี

ต้นทุน ประมาณ

อดีต ลุงพงษ์เป็นเกษตรกรที่ทำสวนยาง และหันมาปลูกปาล์มน้ำมันสาเหตุเกิดจาก พื้นที่ดังกล่าวที่ปลูกยางให้ผลผลิตไม่ดี ผลผลิตน้ำยางน้อย อีกทั้งพื้นที่ดังกล่าวเป็นดินทราย ทำให้ซบน้ำได้ดีมากเกินไปที่ต้นยางต้องการ อีกทั้งลมที่พัดแรงทำให้ต้นยางของลุงพงษ์โค่นล้มเสียหายหมด เพราะสาเหตุข้างต้นลุงจึงหันมาปลูกปาล์มน้ำมัน ลุงพงษ์ เป็นสมาชิกของเครือข่ายเกษตรกรทางเลือกภาคใต้ จังหวัดกระบี่ จึงมีโอกาสได้ไปเรียนรู้ การทำสวนปาล์มน้ำมัน จากพื้นที่ต่างๆ ที่ทางกลุ่มและหน่วยงานต่างๆเข้ามาให้การสนับสนุน ลุงพงษ์ มีพื้นที่เพาะปลูก 2 แปลง (ประมาณ 5 ไร่) เมื่อก่อนลุงพงษ์ได้ใช้ปุ๋ยเคมี แต่ภายหลังจากได้ไปเรียนรู้จากที่อื่นๆ ลุงก็เปลี่ยนมาใช้น้ำหมักชีวภาพ ที่ทำขึ้นมาเอง ทำให้ลุงสามารถลดต้นทุนเรื่องการใส่ปุ๋ยเป็นจำนวนมาก และ ยังส่งผลดีต่อสวนปาล์ม เพราะหญ้าในสวนของลุงยังสามารถใช้เลี้ยงสัตว์ โดยไม่เป็นอันตรายต่อสัตว์ด้วย

วิธีการใส่ปุ๋ยน้ำหมัก

ปีที่ 1 ใส่ต้นละ 1 กรัม 4 ครั้ง / ปี

ปีที่ 2 ใส่ต้นละ 1 กิโลกรัม 4 ครั้ง / ปี

ปีที่ 3 ใส่ต้นละ 2 กิโลกรัม 4 ครั้ง / ปี

* เพิ่มมากขึ้นในปีถัดไป

สวนปาล์มที่ใช้สารเคมี : ลุงสุภาพภูทับทิม

ภาพที่ 13 สวนปาล์มใช้ปุ๋ย และ สารเคมี

เป็นสวนปาล์มที่เกิดในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โดยเกิดจากการรวมกลุ่มของชาวบ้านภายใต้สหกรณ์นิคม บ้านหน้าเขา สมาชิกทุกคนในหมู่บ้าน เป็นบุคคลที่อพยพ มาจาก จ.นครศรีธรรมราช เป็นส่วนใหญ่ และมารวมกลุ่ม กันเพื่อทำการเกษตร โดยนิคม ได้จัดสรรพื้นที่ให้ครอบครัว ละ 25 ไร่ เพื่อทำการเกษตร โดยมีเงินสนับสนุนการทำ สวนยางจาก สกย.ช่วงแรกชาวบ้านปลูกยางกันทั้งหมู่บ้าน เนื่องจากได้เงินสนับสนุน แต่เมื่อชาวบ้านปลูกจนสามารถ เก็บผลผลิตได้แล้ว ผลปรากฏว่ายางให้ผลผลิตน้อยเนื่องจาก สภาพดินที่ไม่เหมาะสม จึงหันมาเริ่มปลูกปาล์มโดยได้รับ เงินสนับสนุนจาก กองทุนสวนปาล์ม แปลงรวม 12 ไร่ ที่ คนในหมู่บ้านเป็นเจ้าของร่วมกัน ช่วยกันเพื่อที่เอาเงินมา เป็นกองทุนเพื่อช่วยเหลือสาธารณะประโยชน์ในหมู่บ้าน เช่น เป็นค่าจ้างครูสอนศาสนา เป็นเงินซื้ออุปกรณ์ส่วนรวม ในหมู่บ้าน และ เพื่อสร้างมัสยิด ในหมู่บ้านเงินลงทุน แปลงรวม ได้จาก การช่วยเหลือจากแหล่งทุน มียาชาว่า

วิธีการใส่ปุ๋ย

ครั้งละ 3 กิโลกรัม /ต้น

ปุ๋ยเคมี

เฉลี่ย กก.ละ

ปีละ 3 ครั้ง ทุกปี

1,400 บาท/กระสอบ

28 บาท

ตัวอย่าง ต้นทุนและรายได้จากปาล์มน้ำมัน

จากการสอบถามเกษตรกร พบว่าต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ของไทยใน พ.ศ. 2549-2550 ประมาณกิโลกรัมละ 2.50 บาท อย่างไรก็ตามต้นทุนการผลิตปาล์มต่อไร่ที่หน่วยงานราชการคำนวณจะต่ำกว่านี้ เพราะไม่ได้คิดรวมค่าที่ดิน ค่าแรงงาน และค่าอื่นๆ ไปด้วย

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

1.1 ค่าที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อที่ดิน เพื่อใช้ในการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งค่าที่ดินในบริเวณนั้นมีอัตราไร่ละ 50,000บาท สำหรับพื้นที่10 ไร่ ต้องเสียค่าใช้จ่าย

500,000 บาท

1.2 ค่าเตรียมพื้นที่ เป็นการปรับสภาพพื้นดินให้เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยเป็นค่าจ้างไถปรับสภาพพื้นที่ให้เรียบรื้อยกก่อนลงมือปลูก ต้องเสียค่าใช้จ่ายในอัตราไร่ละ 800 บาท ในขนาดพื้นที่ 10ไร่ ต้องเสียค่าใช้จ่าย 8,000 บาท

1.3 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องมืออุปกรณ์คงทน ประกอบด้วย

(1.3.1) เครื่องพ่นยาและสารเคมี เพื่อใช้ในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์ม จำนวน1 ถึง ราคาถึงละ 8,000บาท มีอายุการใช้งาน 10 ปี

(1.3.2) เครื่องสูบน้ำ เพื่อใช้ในการรดน้ำให้กับต้นปาล์มในสวนและใช้ในกรณีที่น้ำท่วมขังสวนปาล์ม จำนวน 1เครื่อง ราคาเครื่องละ 12,000บาท มีอายุการใช้งาน10 ปี

(1.3.3) รถบรรทุก4 ล้อ หรือรถกระบะ ไว้สำหรับขนส่งปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น ปุ๋ย เป็นต้น จำนวน1 คัน ราคาคันละ 4000,000 บาท มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 20 ปี

(1.3.4) จอบ ใช้สำหรับทำงานในสวน เช่น คายหญ้า จำนวน3 เล่ม ราคาเล่มละ 80 บาท มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 5 ปี

(1.3.5) เสียม ใช้สำหรับเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน 1 เล่ม ราคาเล่มละ 100 บาท มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 3 ปี

(1.3.6) เคียว ใช้สำหรับเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันจากต้นในกรณีที่ต้นปาล์มมีความสูงจนเสียมไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ จำนวน1 เล่ม ราคาเล่มละ 100บาท มีอายุการใช้งานเฉลี่ย 3 ปี

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

2.1 ค่าแรงงาน

(2.1.1) ค่าแรงงานในการปลูกปาล์มน้ำมัน จะใช้แรงงานจำนวน 12 แรง (จำนวนแรงงาน 1 แรงเท่ากับการทำงาน8 ชั่วโมงต่อวันต่อคน) ค่าจ้างแรงละ 140บาท คิดเป็นเงิน 1,680 บาท

(2.1.2) ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ย คิดเป็นอัตราต่อกระสอบปุ๋ย กระสอบละ 12บาท ในปีที่ 1 จะจ้างแรงงานใส่ปุ๋ยจำนวน 15กระสอบ คิดเป็นค่าจ้าง 180 บาท ปีที่ 2-3 จ้างแรงงานใส่ปุ๋ยจำนวน 11กระสอบ คิดเป็นค่าจ้าง132 บาท ปีที่ 4-7 จ้างแรงงานใส่ปุ๋ยจำนวน 8 กระสอบ คิดเป็นค่าจ้าง 96 บาท ปีที่ 8-15 จ้างแรงงานใส่ปุ๋ยจำนวน 17.5 กระสอบ คิดเป็นค่าจ้าง 210 บาท ปีที่ 16-20จ้างแรงงานใส่ปุ๋ยจำนวน 21 กระสอบ คิดเป็นค่าจ้าง252 บาท

(2.1.3) ค่าแรงงานในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดวัชพืช จะเสียค่าแรงในอัตราลิตรละ 120 บาท ในปีที่ 1 จะจ้างแรงงานจำนวน14 ลิตร คิดเป็นค่าจ้าง1,680 บาท ปีที่ 2-3จะจ้างแรงงานจำนวน 12ลิตร คิดเป็นค่าจ้าง1,440 บาท ปีที่ 4-7 จะจ้างแรงงาน8 ลิตร คิดเป็นค่าจ้าง 960 บาท ปีที่ 8-15จะจ้างแรงงานจำนวน7 ลิตร คิดเป็นค่าจ้าง840 บาท ปีที่ 16-20 จะจ้างแรงงานจำนวน 6ลิตร คิดเป็นค่าจ้าง720 บาท

(2.1.4) ค่าแรงงานในการคายน้ํ้าและกำจัดวัชพืช ในปีที่ 1จะเสียค่าจ้าง 1,680 บาท ปีที่ 2-3 จะเสียค่าจ้าง 2,100 บาท ส่วนในปีต่อไปจะไม่ค่อยคายน้ํ้า เนื่องจากจะใช้วิธีการฉีดพ่นด้วยสารเคมี

(2.1.5) ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยว ส่วนใหญ่เกษตรกรจะจ้างเก็บเกี่ยวในอัตราตันละ 500 บาท ในปีที่ 4 มีผลผลิตประมาณ 26.46 ตัน ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวเท่ากับ 13,230บาท ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนมากที่สุดในปีที่ 9 มีผลผลิตมากที่สุดทั้งหมด 66.78 ตัน ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวเท่ากับ33,390 บาท และในปีที่ 20มีผลผลิตทั้งหมด 36.93 ตัน ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยวเท่ากับ18,465บาท เป็นต้น

3. ค่าวัสดุปัจจัยการผลิตต่างๆ

(3.1) ค่าต้นทุนปุ๋ยปาล์มน้ํ้ามัน เกษตรกรต้องซื้อในปีที่ 1 ในราคาตันละ 65บาท พื้นที่ 1 ไร่จะมีต้นทุนปุ๋ย 22ตัน ดังนั้น10 ไร่ใช้ต้นทุนปุ๋ย 220 ตัน คิดเป็นค่าใช้จ่าย 14,300 บาท

(3.2) ค่าปุ๋ยเคมีสำหรับ โคนต้น จะใส่ปุ๋ยเคมีปีละประมาณ2 ครั้ง โดยใส่ปีที่ 1 จำนวน 15 กระสอบ ปีที่ 2-3 จำนวน 11กระสอบ ปีที่ 4-7 จำนวน 8 กระสอบ ปีที่ 8-15 จำนวน 15 กระสอบ ปีที่ 16-20 จำนวน 21 กระสอบ ราคาปุ๋ยเฉลี่ยกระสอบละ 500บาท

(3.3) ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช ในปีที่ 1 จำนวน 14 ลิตร ปีที่ 2-3 เท่ากับ 12 ลิตรต่อปี ปีที่ 4-7 เท่ากับ 8 ลิตรต่อปี ปีที่ 8-15 เท่ากับ 7 ลิตรต่อปี ปีที่ 16-20 เท่ากับ 6 ลิตรต่อปี โดยค่าสารเคมีราคาประมาณลิตรละ 120 บาท

(3.4) ค่าน้ํ้ามันเชื้อเพลิง ในปีแรกใช้ประมาณ 3,600 บาท ปีที่ 2-3 ใช้เชื้อเพลิงประมาณ 2,400 บาทต่อปี ปีที่ 4 เป็นต้นไป จะใช้เชื้อเพลิงประมาณ 3,000บาทต่อปี

(3.5) ค่าถูงมือ เกษตรกรจะใช้ในการเก็บเกี่ยวตั้งแต่ปีที่ 4 โดยใช้ถูงมือจำนวน 2 คู่ ราคาคู่ละ 160 บาท อายุการใช้งาน 5 ปี คิดเป็นค่าใช้จ่าย 320 บาท

4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

(4.1) ค่าภาษีที่ดิน เจ้าของสวนต้องเสียภาษีที่ดินในอัตราไร่ละ 5 บาทต่อปี ดังนั้นในพื้นที่ 10 ไร่ ต้องเสียภาษีที่ดิน 50 บาทต่อปี

(4.2) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร ต้องเสียค่าใช้จ่ายทุกๆ ละ 3,500 บาท ยกเว้นปีที่ 1 จะไม่มีค่าใช้จ่ายนี้

๑.) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องพ่นยา คิดเป็นค่าใช้จ่ายครั้งละประมาณ 500 บาทต่อปี

๒.) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษารถตัดหญ้า คิดเป็นค่าใช้จ่ายครั้งละประมาณ 2,000 บาทต่อปี

๓.) ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องสูบน้ำ คิดเป็นค่าใช้จ่ายครั้งละประมาณ 1,000 บาทต่อปี

ผลกระทบภาพรวมจากการปลูกปาล์มเชิงเดี่ยวเพื่อผลทางเศรษฐกิจ

ผลกระทบเศรษฐกิจ

1. รายได้จากปาล์มน้ำมัน (เพิ่มลดหรือไม่ มุมมองของชาวบ้าน)

ในมุมมองของชาวบ้านมีความเห็นว่า การทำสวนปาล์มมีรายได้ดีกว่าการทำสวนยาง และไม่ยุ่งยากที่จะต้องเก็บผลผลิตทุกวัน มีเวลาว่างมากกว่าการทำสวนยางเนื่องจากใช้เวลาเก็บผลผลิต 2 ครั้ง/เดือน

2. การจ้างงานในชุมชนท้องถิ่น

การเก็บเกี่ยวผลผลิต และขนส่งไปขายให้ยังลานเท ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในชุมชน โดยคิดค่าแรงเป็นกิโลกรัมละ 0.60 บาท เฉลี่ยแล้วต้องเสียค่าจ้างต้นละ 600 บาท(รวมค่าน้ำมันในการขนส่งแล้ว)

3. หนี้สิน

ในการทำการเกษตรชาวบ้านส่วนใหญ่มีการกู้เงินกับ ธนาคารเพื่อการเกษตร (ชกส.) และมีบางส่วนที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนสวนปาล์ม

ผลกระทบทางสังคม

1. ความขัดแย้งในชุมชน

ส่วนใหญ่ความขัดแย้งในชุมชนจะเกิดในกรณี การแย่งชิงขยายพื้นที่ในการปลูกปาล์มเพิ่ม มีทั้งคนในพื้นที่ และ นอกพื้นที่มาซื้อพื้นที่เพื่อปลูกปาล์ม

2. สุขภาพ

ปุ๋ยเคมี และ ยากำจัดศัตรูพืช จะทำลายสุขภาพ

3. ชั่วโมงการทำงาน

ชั่วโมงการทำงาน จะน้อยกว่าการทำสวนยาง เนื่องจากปาล์มไม่ต้องเก็บผลผลิตทุกเช้า 15-20 วันถึงจะได้เก็บผลผลิตครั้งหนึ่ง ส่วนการดูแล เช่น การใส่ปุ๋ย หรือตกแต่งทางปาล์ม ก็ใช้เวลาอยู่ในสวน จำนวนชั่วโมงขึ้นอยู่กับความมากน้อยของสวนปาล์ม

ผลกระทบต่อระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม

1. ดิน

การปลูกปาล์มน้ำมันทำให้ดินเสื่อมโทรมเนื่องจากหน้าดินถูกทำลายจากการใช้สารเคมี และไม่สามารถ ปลูกพืชอื่นได้อีก เนื่องจากปาล์มต้องการอาหารมากทำให้เกษตรกรมีความจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีมาก ทำให้ดินมีสภาพเสื่อมเร็ว และ ดินแข็งสภาพดินเสื่อมโทรมเนื่องจากหน้าดินถูกทำลาย และ การใช้สารเคมีจำนวนมาก

2. น้ำ

เนื่องจากปาล์มเป็นพืชที่กินน้ำมาก และขาดน้ำไม่ได้ จึงทำให้แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ปลูกปาล์มไว้ใกล้ๆแห้งขอด

3. ป่า

เนื่องจากมีความต้องการที่จะขยายพื้นที่ในการปลูกปาล์มเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้พื้นที่ป่าที่เหลือถูกบุกรุกเพิ่มมากขึ้น

4. แหล่งอาหาร

ไม่มีพื้นที่ที่จะปลูกพืชผลที่เป็นอาหารได้เนื่องจาก มีความต้องการที่จะได้เงินมากกว่าที่จะต้องการอาหาร ซึ่งเห็นว่าอาหารสามารถซื้อหาได้

ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำสวนปาล์ม...

ผลดี

1. ให้ผลผลิตเร็วกว่าปลูกยางพารา คือประมาณ 3 ปี ครั้ง ก็สามารถขายผลผลิตได้
2. การดูแลรักษาง่าย
3. ใช้เวลาการเก็บเกี่ยวเดือนละ 2 วัน
4. ขายผลผลิตง่ายได้เงินเร็ว

ผลเสีย

1. พันธุ์ปาล์มที่ซื้อปลูกไม่มีคุณภาพ ราคาแพง
2. ต้องใช้พื้นที่มาก
3. สภาพดินไม่เหมาะสม
4. ราคาผลผลิตไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับผู้ซื้อเป็นผู้กำหนด
5. การขนย้ายผลผลิตลำบากและต้องใช้ต้นทุนสูง
6. ต้นปาล์มเมื่อหมดอายุการให้ผลผลิตแล้ว ทำลายยาก และนำไปใช้ผลประโยชน์ได้น้อย

ข้อเสนอของกลุ่มเกษตรกรทางเลือก เพื่อการอยู่รอดและพึ่งตนเอง

เพื่อศึกษาโอกาส ศักยภาพ และ ผลกระทบ ของพืชพลังงานที่เอื้อต่อเกษตรกรในด้านของ ความมั่นคงทางรายได้ ทีมเกษตรกรทางเลือกจังหวัดกระบี่ จึงไปศึกษาดูงานเพื่อหาแนวทางอยู่รอดในการทำการเกษตร โดยทางกลุ่มต้องการที่จะทำไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมันเพื่อใช้เองในครัวเรือน

นอกจากจะทำเกษตรแบบผสมผสาน

“ คำดีไปโอดีเซล ”

ภาพที่ 14 “คุณอิทธิราชฤทธิ์ คำดี”

ทำไว้เพื่อจำหน่าย

ปัญหาการทำไบโอดีเซล จากน้ำมันพืชใช้แล้วของชุมชน...

น้ำมันพืชใช้แล้วราคาอยู่ที่ ปิบละ 300 บาท (ทางภาคใต้) ส่วนในกรุงเทพ ราคาอยู่ที่ปิบละ 400-500 บาท นับว่าราคาสูง แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าไม่มีน้ำมันมากกว่า และสาเหตุที่ไม่มีน้ำมันเนื่องจาก มีบริษัทใหญ่ เช่น ปตท. และ บางจาก เป็นผู้รับซื้อน้ำมันพืชใช้แล้วรายใหญ่ และเป็นผู้ที่สามารถกำหนดราคาของน้ำมันพืชใช้แล้วไปโดยอัตโนมัติ บริษัทรับซื้อใหญ่นี้ จะกวาดซื้อน้ำมัน เพื่อที่จะผลิตไบโอดีเซล มาผสมในน้ำมันดีเซล เพื่อขายต่อยังผู้บริโภค

ทำให้ต้นทุนในการทำน้ำมันสูง ไม่คุ้มทุน หากจะ

“ ชุมชนุมนุสทกรณชาวสวนปาล์มน้ำมัน กระบี่ ”

สำนักงาน เลขที่ 39 หมู่ 1 ต.คลองยา อ.อ่าวลึก จ.กระบี่ 81110

ภาพที่ 15 โรงกลั่นไบโอดีเซล และ หัวจ่ายน้ำมันไบโอดีเซล

การดำเนินการชุมชนุมนุสทกรณชาวสวนปาล์มน้ำมัน กระบี่

1. รับซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกรรายย่อย และ สหกรณ์สมาชิกชุมชนุมนุสทกรณ ในเขตจังหวัดกระบี่และบริเวณใกล้เคียง เป็นผลปาล์มสดปีละ 250, 800 ตัน และผลิตน้ำมันปาล์มดิบ CPO ได้ปีละ 42,636 ตัน
2. กำหนดราคาซื้อผลปาล์มทะเลสด ตามมาตรฐานตลาด ณ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ของชุมชนุสทกรณ และ ชำระเงินค่าสินค้าภายใน 7 วัน หลังจากได้ผลผลิตแล้ว
3. จำหน่ายน้ำมันปาล์มดิบแก่โรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มวันละประมาณ 140 ตัน
4. สนับสนุนยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมันเพื่อส่งเสริมโครงการต่อเนื่องโรงงานไบโอดีเซล และ ใช้ น้ำเสียจากโรงงานเพื่อผลิตเป็นโครงการ ไบโอดีเซล

ความเป็นไปได้ในการทำไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมันในชุมชน...

การสร้างโรงงานเพื่อผลิตน้ำมันไบโอดีเซล มันยาก เนื่องจากต้นทุนด้านเทคโนโลยีสูง ถ้าหากจะรวมกลุ่มเพื่อทำไบโอดีเซล คิดว่าน่าจะหาทางออกอย่างอื่นที่สามารถพึ่งตัวเองได้ดีกว่า แต่ปัญหาไม่ได้อยู่ที่เทคโนโลยีในการผลิตที่มีราคาสูงอย่างเดียว อุปสรรคที่สำคัญกว่าก็คือ สมาชิกในกลุ่มต้องไม่สนใจ และ ไม่ยึดติด กับราคาปาล์มน้ำมันที่ขึ้น ลง ต้องพร้อมใจกันและร่วมมือไม่ว่ากลุ่มจะเกิดปัญหาใดๆก็ตาม ถ้าหากทำไม่ได้นั้นก็หมายถึง ความไม่แน่นอนของ ไบโอดีเซลชุมชน

แต่ในความเป็นจริงแล้วทุกวันนี้ทุกคนมีความต้องการเงินที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ตามสถานะเศรษฐกิจ ที่ไม่ว่าอะไรก็เป็นเงิน มันเลยอยากที่จะให้ทุกคนไม่ยึดติดกับ ราคาปาล์มที่ขึ้นลง อย่างทุกวันนี้

ข้อเสนอจากชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมัน กระบี่

ให้เกษตรกรรวมตัวให้เกิดกลุ่ม และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนเพื่อสามารถเข้าไปติดต่อ การซื้อขาย กากปาล์ม และ น้ำมันไบโอดีเซล กับ ชุมชนสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมันกระบี่ เพื่อ

1. ซื้อเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันจากชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมัน
2. รับน้ำมันจากชุมนุมสหกรณ์ชาวสวนปาล์มน้ำมัน มาขายให้แก่สมาชิกและผู้ที่สนใจ
3. ซื้อกากปาล์มเพื่อทำปุ๋ยขายสมาชิกในกลุ่ม

ข้อเสนอของเครือข่ายเกษตรกรทางเลือก เพื่อการอยู่รอดและพึ่งตนเอง

เนื่องจากการทำสวนปาล์มน้ำมันและอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันส่งผลกระทบต่อในหลายด้าน ทั้ง ด้านความมั่นคงของเกษตรกรและอุตสาหกรรม ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และสังคม ขณะที่หน่วยงาน ภาครัฐไม่ได้ดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนั้นองค์กรภาคประชาชนในภาคใต้ร่วมกัน ระดมทางออกในการทำสวนปาล์มอย่างยั่งยืน มีการจัดเวทีร่วมกันจากหลากหลายองค์กรหลายครั้ง ทั้งนี้ได้นำเสนอทางออกในการทำสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน คือหาวิธีลดต้นทุนการผลิต เช่น การทำ ปุ๋ยชีวภาพเพื่อใช้แทนปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพง

● กรณีเกษตรกรที่ปลูกปาล์มแล้ว

1) เกษตรกรต้อง

- 1.1) หยุดขยายพื้นที่ปลูกปาล์มเพิ่ม
- 1.2) ทำอาชีพเสริม เช่น แปรรูปปาล์ม
- 1.3) ปลูกพืชชนิดอื่นแซมในสวนปาล์ม อาทิ พืชที่มีหัวใต้ดิน เช่น ชิง ข่า ขมิ้น ไพล, พืชตระกูลเฟิร์น เป็นต้น กรณีต้องการเปลี่ยนปาล์มไปปลูกพืชชนิดอื่น สามารถปลูกไม้ใหญ่ แต่ จะได้ผลผลิตจากปาล์มน้อยลง เช่น เทียม, หาด, ทัง, จวง(เทพธาโร) เมื่อปาล์มไม่ให้ผลผลิตก็ ทำลายต้นปาล์ม
- 1.4) เลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสวนปาล์ม เช่น ไก่, เป็ด, หมู, ปลา (บ่อซีเมนต์)
- 1.5) นำดินปาล์มส่วนอื่นๆ มาใช้ประโยชน์ เช่น แปรรูปผลิตภัณฑ์
- 1.6) ลดต้นทุนการผลิต เช่น ใช้ปุ๋ยชีวภาพ
- 1.7) รวมกลุ่มสร้างพลังต่อรอง โดยถ้าต้องการเป็นอิสระจากกลไกตลาด (ต้องมีโรง สกัดเป็นของตัวเอง ถ้ามีเพียงลานเทจะกำหนดราคาไม่ได้)
- 1.8) ปรับลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
- 1.9) ผลักดันให้รัฐคุ้มครองสิทธิเกษตรกรรายย่อย ปฏิรูปที่ดินเพื่อคนจน และรับรอง สิทธิการจัดการทรัพยากรโดยองค์กรชุมชน

1.10) เข้าไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการผลิต กุมความสัมพันธ์ทางการผลิต

1.11) ทำข้อมูล ผลกระทบการปลูกปาล์ม (ทำลายสิ่งแวดล้อม, ยึดที่ดินคนจน, คนจน
ยอมเป็นลูกจ้าง, สักมขาดทุน) ระบบตลาด เป็นต้น แล้วเผยแพร่ข้อมูลให้เกษตรกรรู้เท่าทัน
รวมทั้งนำเสนอผู้สังคมผ่านสื่อ